

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 7P/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3721200478
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Jankovský
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2021:3721200478.1

Uznesenie

Okresný súd Považská Bystrica, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti P. L., A.. XX.XX.XXXX Y. B. L., A.. XX.XX.XXXX, obaja bytom u otca, deti matky U. L., H.. X., A.Y.. XX.XX.XXXX, W. Q. O.D. XXX, Č. H., právne zastúpenej JUDr. Martinou Kočíkovou, advokátkou so sídlom Kapitulská 26, 917 01 Trnava, IČO: 50 323 113 a otca U. L.Y., A.. XX.XX.XXXX, W. M. M. XX/XX, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Navrhovateľka, ako matka maloletých detí, sa podaným návrhom domáhala vydania neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne zveril maloleté deti L., P. Y. B., do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá striedavá starostlivosť by sa realizovala v týždenných intervaloch tak, že prvýkrát si matka prevezme obe deti prvý piatok po nadobudnutí vykonateľnosti rozhodnutia a následne si budú deti odovzdávať vždy v piatok o 18:00 v bydlisku toho rodiča, ktorý mal v tom týždni maloleté deti v starostlivosti, a to až do právoplatného skončenia o veci 4P/28/2020.V návrhu uviedla, že manžel navrhovateľky, ktorý je otcom maloletých detí, odmieta navrhovateľke odovzdať maloletého P., pričom syna ukrýva v dome a matke s ním nedovolí ani prehovoriť. Otec zároveň na navrhovateľku podal v Českej republike trestné oznámenie. Otec si syna prisvojil a tohto manipuluje. P. P. navštevoval v F. pol roka predškolskú dochádzku, ktorá je pre neho ako dieťa s potvrdeným a dôvodným odkladom školskej dochádzky nevyhnutná. Synovi sa zásadne zhoršil fyzický stav - má hysterické záchvaty, zajakáva sa, má infantilné prejavy. Na pojednávaní tunajšieho súdu konanom dňa 02.02.2021 žiadala navrhovateľka o dočasnú úpravu pomerov voči deťom, no súd ponechal rodičov i deti bez rozhodnutia. Navrhovateľka uviedla, že každým dňom sa zhoršuje fyzický i psychický stav maloletého P., ktorý začína výrazne zaostávať. Navrhovateľka uviedla, že po pojednávaní nechala maloletého P. u otca, nakoľko ho nechcela stresovať. Otec jej však následne, aj napriek sľubu, maloletého odmietol odovzdať, navrhovateľke odovzdal iba maloletú B. a následne na matku podal v Českej republike trestné oznámenie, že matka maloletú uniesla. Navrhovateľka sa domáhala toho, aby súd rozhodol, že do času kým nerozhodne o úprave práv a povinností, budú mať rodičia deti v striedavej starostlivosti a maloletý P. začne opäť chodiť do predškolského zariadenia, a to aspoň v ten týždeň, kedy by bol v starostlivosti navrhovateľky. Na pojednávaní aj kolízna opatrovníčka navrhla, aby súd aspoň dočasne upravil pomer rodičov k deťom tak, že bude striedavá osobná starostlivosť. Podľa navrhovateľky je v záujme maloletých detí, aby sa maloletý dostal do režimu, ktorý prispeje k stabilite jeho psychického stavu, ktorý je teraz vystavený extrémnemu tlaku.

2.Súd z úradnej činnosti zistil, že pred tunajším súdom v súčasnej dobe prebieha konanie o rozvod manželstva, ktoré konanie je vedené pod sp. zn. 4P/8/020 a tiež konanie o zákaze meniť bydlisko maloletým deťom, vedené pod sp. zn. 4P/39/2020.

3.Súd ďalej zistil, že uznesením Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 21.09.2020, sp.zn. 1P/30/2020 - 14 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 20.01.2021, sp.zn. 6CoP/41/2020 - 78, súd zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým návrhom sa otec maloletých detí domáhal, aby súd uložil matke maloletých detí (v tomto konaní označenej ako navrhovateľka - pozn. súdu) povinnosť, spočívajúcu v odovzdaní maloletých detí do starostlivosti otca, a to až do právoplatného skončenia konania o návrhu na rozvod manželstva úpravu práv k maloletým deťom alebo iného rozhodnutia súdu ohľadne maloletých.

4.Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5.Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6.Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7.Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

8.Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

9.Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10.Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11.Podľa § 329 ods. 3 CSP, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

12.Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

13.Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

14.Podľa § 28 ods. 1 zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 28 ods. 2 zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

16. Súd sa oboznámil s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, obsahom spisových materiálov súvisiacich s prebiehajúcimi konaniami pred tunajším súdom pod sp.zn. 4P/8/020 a sp.zn. 4P/39/2020, pričom zistil, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia je nedôvodný.

17. Neodkladné opatrenia upravujú nielen faktické pomery účastníkov, ale upravujú aj právne pomery, i keď len predbežne. Súd musí v konaní predovšetkým skúmať, či je návrh navrhovateľa osvedčený. Tiež je potrebné skúmať naliehavosť situácie, teda či je predbežné opatrenie potrebné. Nevyhnutnosť úpravy sa tu ponechá na voľnú úvahu súdu. Súd sa pritom opiera o výsledky urýchleného zisťovania. Ak na jeho základe dospeje k názoru, že ohrozenie vzťahov alebo nárokov účastníkov je také značné, že si vyžaduje okamžité, hoci dočasné opatrenie súdu, nariadi ich najvhodnejšiu úpravu neodkladným opatrením.

18. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov by bolo právo účastníka ohrozené. Vzhľadom na charakter neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nie je teda skutkový stav zisťovaný súdom v plnom rozsahu, ale rozhodujúce skutočnosti musia byť aspoň osvedčené. To však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana alebo bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Toto ohrozenie osvedčeného nároku účastníka musí byť konkrétne, reálne a musí hroziť bezprostredne, keď existencia nároku ešte sama o sebe nie je dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia.

19. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že účelom neodkladného opatrenia je okamžite súdne riešiť vec, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Neodkladné opatrenie je právnym inštitútom procesného práva, ktoré možno vydať za predpokladu, že sú aspoň osvedčené základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti a dôvodnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana a súčasne, že sa jedná o stav, kedy vec neznesie odklad, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie si vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby výchovného operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov.

20. Navrhovateľka sa vo svojom návrhu obmedzila iba na uvádzanie tvrdení o skutočnostiach, ktoré podľa jej názoru odôvodňujú nariadenie predmetného neodkladného opatrenia. Súd na tomto mieste dáva do pozornosti navrhovateľky, že hoci v režime neodkladného opatrenia stačí súdu osvedčiť tvrdené skutočnosti, ktorá činnosť sa nedá obsahovo stotožniť s dokazovaním vykonaným v konaní vo veci samej, no i tak sa súd nemôže pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení uspokojiť iba so samotnými tvrdeniami navrhovateľky, bez náležitého osvedčenia ich pravdivosti. Navrhovateľka ku svojmu návrhu nepripojila žiadne listinné dôkazy, ktoré by osvedčovali pravdivosť jej tvrdení, najmä pokiaľ ide o správanie sa otca, ktorý má navrhovateľke brániť v styku s maloletým synom, ako aj vo vzťahu k tvrdenému nepriaznivému psychickému a fyzickému stavu maloletého P..

21. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, podstatným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že v danom prípade je nevyhnutné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania. Navrhovateľka podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčila naliehavosť predbežnej úpravy pomerov, ako ani bezprostredne hroziace nebezpečenstvo, ktoré by odôvodňovalo okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia v tom zmysle, aby súd zveril maloleté deti na čas do rozhodnutia o rozvode manželstva a úprave výkonu rodičovských práv a povinností, do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

22. Výkon rodičovských práv a povinností, vrátane styku s maloletými deťmi, je v zmysle ustanovenia § 28 Zákona o rodine postavený na zodpovednosti a spoločnej dohode oboch rodičov, pričom súd nevylučuje ani ústnu formu tejto dohody. Rovnako je na zodpovednosti a dohode oboch rodičov, akým spôsobom budú výkon tejto dohody realizovať. Súdu sa v danom prípade nejaví dôvodné, aby formou neodkladného opatrenia, ktoré predstavuje výnimočný a hraničný inštitút procesného práva, zasiahol do výchovného prostredia rodičov tak, že zverí maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti, a to bez vykonania náležitého dokazovania.

23. Záverom súd zdôrazňuje, že pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, sa činnosť súdu obmedzuje iba na osvedčovanie tvrdených skutočností, na rozdiel od dokazovania, ktoré súd vykonáva vo veci samej. Z uvedeného je zrejmé, že súdu v tomto konaní nie je zo zákona daná tak široká možnosť preukázať, či vyvrátiť vhodnosť nariadenia striedavej starostlivosti v danom prípade, najmä s ohľadom na najlepší záujem maloletých detí a stabilitu ich výchovného prostredia, ako tomu je v konaní o rozvod manželstva a úprave práv a povinností rodičov k deťom na čas po rozvode.

24. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Súd zhodnotením všetkých skutočností, ktorými podľa súdu navrhovateľka neosvedčila potrebu neodkladnej úpravy pomerov do času rozhodnutia v merite veci, ako aj z dôvodu absencie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy vážneho ohrozenia priaznivého vývoja, či zdravotného stavu maloletých, návrhu navrhovateľky na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti nevyhovelo.

Poučenie:

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID -19 v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení neskorších predpisov, určuje sudca účastníkom konania lehotu na podanie odvolania proti tomuto uzneseniu sp.zn. 7P/7/2021 - 8 zo dňa 11.02.2021 v trvaní 15 dní odo dňa doručenia predmetného uznesenia cestou Okresného súdu Považská Bystrica na Krajský súd v Trenčíne v troch vyhotoveniach, a to vzhľadom na hrozbu vážnej ujmy na právach maloletých detí.

Podľa § 127 ods. 1 a 2 CSP v podanom odvolaní musí byť uvedený, ktorému súdu je určený, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a musí byť uvedená spisová značka konania, do ktorého je podanie urobené.

Podľa § 363 CSP sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.